

Pieniläpimittaisen puun tulevaisuudet -asiantuntijahaastattelu (Haastattelu 8) 15.12.2020

Aika (min)

Haastatteliija	00:00	Millaisia ominaisuuksia pieniläpimittaisesta puusta löytyy, joita voi hyödyntää tulevaisuuden tuotteissa ja innovaatioissa? Se on teema ja sana on vapaa miten haluat siihen vastata.
Asiantuntija	00:15	No nyt ainakin ensimmäisenä tuli mieleen, että yleensä se on se markkinahinta mikä määrää sen puun käyttötarkoituksen. Että, mitä esimerkiksi EU-tasolla nyt toivotaan, että nämä tulevat esimerkiksi kestävän rahoituksen -lainsäädäntömallit ei tuu vaikuttamaan tähän puun käyttöön tällä tavalla, että siellä on esimerkiksi sellaisia ehdotuksia, että jo niin kun tämmöisessä jos yksityinen sijoittaja sijoittaisi johonkin vaikka metsikköön. Että, jo siinä sijoitusvaiheessa päätetään se käyttötarkoitus ja sen mukaan sillä on niin kun erilaisia niin kun niitä kestävyysvaatimukset. Suomalaisesta näkökulmasta tämmöinen kuulostaa tosi kummalliselta, että me nähdään kyllä niin että se pitäisi olla tavallaan sen markkinatarpeen mukaan. Jos tavallaan se puutavara soveltuu mitä tavallaan korkeamman hinnan siitä voi saada, sitten tietysti jokainen metsänomistaja haluaa sen tarjota oman puutavaransa sellaiseen käyttötarkoitukseen mutta sitten toisaalta tuntuisi kummalliselta, jos tämmöisellä regulaatiolla lähdetään ohjaamaan sitä, että mihin sitä puuta oikein saa käyttää. Että taustallahan tietysti on se huoli että puuta liikaa käytettäisiin esimerkiksi pelkästään bioenergian tuottamiseen ja toivottaisi että saataisiin näitä jalostettuja tuotteita, mutta meidän näkökulmasta tämä on markkinoiden määräämä asia eli..
Asiantuntija	01:48	..pitäisi tähän niin kun biokiertoalouteen, näihin innovatiivisiin ja uusiin tuotteisiin panostaa, mutta sitten ei niin että ei se metsänomistaja voi sitä määrätä mihin se oikein hyödynnetään että se on sitten sen niin kun tavallaan meidän kehittävän teollisuuden ja toimijoiden määrättävissä että mihin sitä mihin sitä puuta hyödynnetään. Että, tällaisia ajatuksia tästä heräsi.
Haastatteliija	02:13	Joo, minulla olisi ollut tämmöisiä jatkokysymyksiä, että minkälaisia ohjaavia tekijöitä on ja sanoit, että ei sellaisia pakottavia ohjaavia tekijöitä millä ohjattaisiin?
Asiantuntija	02:24	Niin, tällaista toivotaan, mutta ehkä juuri tuo niin kun, että nyt hän siis tuolta koko ajan on tulossa enemmän ja enemmän näitä ohjaavia tekijöitä. Tämä on ihan siis lainsäädäntöpaketti mikä sieltä kestävän rahoituksen puolelta tulossa. Eli siitä on nyt tällä hetkellä tämmöinen niin kun delegoitu asetus, niin kun sen hahmotelma on jäsenvaltioiden kommentoitavana. Ja siis sitä tällaiset metsäiset jäsenvaltiot niin kuin Suomi ja Ruotsi ja jotkut muutkin pohtii, että pitäisikö sitä vastustaa, mutta voi olla että vaikka vastustettaisiin, niin silti se niin kun tulee menemään läpi koska sitten valtaosa jäsenvaltioista sitten kuitenkin kannattaa sitä. Sanotaan, että me ei olla ihan hirveän helpossa asemassa näissä. Mutta se että tämä ei ole niin kun ainoa, että sitten muita tämmöisiä rajoittavia tekijöitä saattaa tulla Biodiversiteettistrategian puolelta eli toukokuussa (2020) EU julkaisi uuden biodiversiteettistrategian. Siellä on tosi kunnianhimoiset tavoitteet metsien suojelun lisäämiselle. Kaikki vanhat metsät ja luonnontilaiset metsät pitäisi suojella ja sen lisäksi siellä on hyvin kunnianhimoiset tavoitteet ennallistamiselle ja sieltä ennallistamisen kautta saattaa tulla uudenlaisia vaatimuksia...

Asiantuntija	03:44	..Ne on tällä hetkellä vielä vapaaehtoisuuden muodossa, mutta tiedän työpajoja missä on keskusteltu sekä lainsäädäntöehdotuksista ja sitten niitä täydentävistä toimista eli kyllä se vähän niin kun näyttää siltä että sieltä aika paljon saattaa tulla muutosta mikä sitten saattaa meillä joilla on tosi paljon sitä puuta puuta ja olisi toiveita edistää sitä biokiertoaloutta niin sieltä saattaa tulla rajoittavia tekijöitä. Eli tämä on semmoinen missä täytyy tutkimuksen ja sitten virkamiesten tehdä yhteistyötä, jotta voidaan osoittaa, että tämä on kestävää kestävää liiketoimintaa kestävää toimintaa niin kun millä millä tehdään puusta niin kun pieni- tai suurmittaisesta puusta tota erilaisia tuotteita. Ja sitten se, että metsänhoidollisesti on hirveän tärkeää, että metsiä harvennetaan, metsänhoitoa harjoitetaan säännöllisesti. Eikä se, että lähettäisi esimerkiksi, vaikka rajoittamaan sitä sen takia että metsien pitäisi antaa olla koskemattomia, että meillä on valtaosa metsistä kuitenkin talouskäytössä niin niin sillä pitäisi saada se hyväksyntä.
Haastattelija	04:53	Joo, no semmoinen tuli mieleen mikä olisi jatkokysymys, että sanoit ne markkinat, että sen kautta lähtisi niin kun se käytön lisääminen, mutta olisiko mitään muita muutoksia, vaikka markkinoiden muutoksia mutta vaikka teknologioissa muutoksia tai joissakin jotka edesauttaa sitä pieniläpimittaisen puun käytön edistämistä? Että, jos tulisi tulevaisuudessa?
Asiantuntija	05:21	Varmaan sen mitä tällainen.. maallikkona itse en tarkasti noista tekniikoista tiedä mitä tällä hetkellä on käytettävissä mutta jos mietitään tätä meidän teollisuuden rakennetta, että meillä on aika paljon näitä todella isoja toimijoita joilla on niin kuin suuret suuret investoinnit tehtäisiin niin se että jos siihen rinnalle tulisi enemmän tämmöistä pienemmän mittakaavan toimintaa niin se varmaan voisi ylipäättänsä auttaa sitä että meillä olisi vähän kuin ketterämpää teollisuutta. Että kaikki ei olisi vaan sitä että punnitaan sitä, että onko se tehdas nyt kannattava esimerkiksi investoida uuteen tekniikkaan joka joka voisi sitten edesauttaa tämmöistä muokkautuvuutta niin jos ollaan näissä isoissa globaaleissa, tavallaan vaikka ne olisikin suomalaisia alunperin nämä yhtiöt, mutta heillä ehkä sitten painaa enemmän globaalin mittakaavan näkökulmaa niin se että jos jos tuettaisiin enemmän tätä pienyrittäjyyttä ja niin kun pienen pienenpien tavallaan konepajojen tai mitä ne sitten olisikaan, näiden toimintaan. Niin se olisi varmasti sellainen, joka auttaisi selviytymään näissä muutoksissa.
Haastattelija	06:31	Joo. No nämä vähän ehkä sivusi tätä teema kakkosta mitä me äsken puhuttiin. Eli: Minkälaisia suomalaisten toimijoiden yhteisen toimintaympäristön muutoksiin, jotka luovat mahdollisuuksia ja esteitä pieniläpimittainen puu kohtaa tulevaisuudessa? Se olisi teemakakkonen.
Asiantuntija	06:49	No siihen varmaan.. Varmaan niin kun tosiaan näitä muutoksia, jotka mahdollistaa tämän niin on varmasti juuri tämmöinen, tällainen muutos, muutoskykyisyys ja toisaalta juuri tällainen ehkä tietynlainen varmaan myös riskinottokyky, mutta se ehkä mahdollistavana tekijänä varmasti tässä on tämmöinen niin kun politiikkaympäristön ennustettavuus. Että, sitä on esimerkiksi noiden metsäteollisuuden järjestöjen ja myös näiden Maa ja Metsätaloustuottajien edustajien kanssa keskusteltu, että on hyvin tärkeätä, että tiedetään että ei niin että se aina kun vaikka komissio tai hallitus vaihtuu, että politiikka politiikka muuttuu, että meidän pitäisi

johdonmukaisesti sekä Suomessa että että myös EU:ssa pitää sektorin puolia. Isossa kuvassa varmasti näin...

- Asiantuntija 07:46 ..Mutta toisaalta, sitten olis hyvä myös että suomalaiset toimijat vähän haistelisi ja tutustuisi niihin asioihin mitä mitä muutoksia mahtaa olla tulossa tai mitkä niin kun tällaiset trendit trendit vaikuttaa että ollaan tavallaan niin kun siinä tietyllä tavalla siinä muutoksen harjalla. Että, ei myöskään jämähdetä siihen, että jos alkaa tuntua, että jotkut jotkut toimintatavat hiipuu ihan senkin takia että vaikka juuri tämä regulaatio mutta myös vaikka kysyntä vaikuttaa niin sitten se että pystytään sitten vähän kuin kokeilee uusia toimintamalleja ja etsiä uusia liiketoimintamuotoja.
- Haastattelija 08:31 Minulla ei tuohon ole sellaisia erityisen täsmentäviä jatkokysymyksiä. Mutta jos mennään kolmoseen ja mietin myös vielä jotakin jatkokysymyksiä tuohon kakkoseen. Eli millaisia mahdollisia taloudellisia ja logistisia toimintamalleja pieni läpimittaiselle voi mahdollisesti löytyä tulevaisuuden liiketoiminnassa. Tämä on nyt vähän sen tyylinen kysymys, että jos ajatellaan tulevaisuuskenttää mitä me ei tiedetä, niin tässä voi olla vähän tällainen utopistinen. Voi vähän niin kuin laatikon ulkopuolelta keksiä näitä...
- Asiantuntija 09:09 No tähän nyt ehkä.. ihan hyvä kun pohjustit tätä kysymystä noin. Tätä voisi ajatella että kun on kuitenkin nähtävissä että meillä on tulossa enemmän säätelyä ja vaatimuksia ja vapaaehtoisia toimintamalleja jotka täydentää toisiaan niin liittyen tähän niin kun luonnon monimuotoisuuden edistämiseen ja ilmastomuutoksen hillintään niin tota ehkä siitä voisi ajatella että jos joku löytää sieltä semmoisen tavallaan oman oman nichensä missä se niin kuin onnistuisi hyödyntämään tätä. Että okei, tämä trendi on nyt tällainen että EU:ssa ei haluttaisi että sitä pieniläpimittaista puuta käytettäisi energiaan vaikka markkinat ehkä haluavat määrätä toisin, mutta jos löytäisi jonkun esimerkiksi joka sitten kuluttajille vetoaisi tai jollain tavalla löytäisi sen oman oman hyötynsä sieltä. Että, tietyllä tavalla rakentaisi sitä liiketoimintaa niin sehän sehän voisi olla niin kun semmonen tosi hieno ratkaisu. Ja sitten se että sillä samalla saataisiin sitten sitä hyötyä että voitaisiin esimerkiksi pyrkiä edistämään sitä monimuotoisuutta ja niiden hiilinielujen kasvua, että voitaisiin yhdistää tällaisia tavallaan isoja tavoitteita ja sitä liiketoimintaa. Helpoahan se ei tietenkään tule olemaan mutta tavallaan vähän juuri se, että ajateltaisiin että mitä muita muita mahdollisuuksia voisi olla...
- Asiantuntija 10:33 ..Mutta, että tietysti tässä on se rajoittava tekijä meille, että jos me mietitään Suomea ja sitten tätä EU:n EU:n markkinaa, sisämarkkinaa, esimerkiksi niin, kun meillä on tietyt koko ajan tiukkenevat vaatimukset niin niin tavallaan miten miten meille niin kun tietyllä tavalla käy tässä globaalissa mittakaavassa. Sitten kun ajatellaan että jos EU:n ulkopuolella meillä on jo Venäjän tuossa hyvin lähellä mistä on iso puun saatavuus ja sitten että meillä on toimijoita niin kuin joku Kiina ja vaikka Brasilia, niin miten me pystytään toimimaan kilpailukykyisesti ja kestävästi tässä kentässä. Että tämä on ehkä semmonen myös niin kun tärkeä.. eihän sitä suomalaiset yksin voi ratkaista, mutta EU:ssakin pitäisi muistaa se, että kun me asetetaan näitä tavoitteita, että meidän pitäisi miettiä sitä, semmoista kokonaisvaikutusta. Että, tästä on ollut keskustelua juuri kun on tullut näitä kovia tavoitteita tälle lisääntyvälle suojelulle ja biodiversiteetin edistämiseksi, että mitä vaikutuksia tällä voi olla sitten globaalissa mittakaavassa. Että, jos me tiukennetaan

meidän vaatimuksia niin paljon että meidän metsäteollisuuden tuotanto tai yli-
päättänsä puuntuotanto vähenee, niin että markkinoilla on vähemmän puuta niin
luultavasti se tulee jostain muualta se tulee niin kun EU-alueen ulkopuolelta. Ja
onko sekään sitten ympäristölle yhtään sen parempi, niin ei välttämättä. Tällaisia
ajatuksia tästä herää.

Haastattelija	12:04	Joo. Aika hyviä ja aika tyhjentäviäkin ajatuksia, että en oikein keksi mitään jatko-
kysymyksiäkään tähän. Näitä ohjaavia tekijöitä olisin kysynyt, mutta sieltähän tuli
aika hyvin niitä ja... Mutta jo ajattelisi sellaista kun on semmoinen PESTE-tilauskassa
niin jos ajattelisi sellaisia vähän erilaisimpia.. vaikka arvoja. Niin olisiko mitään oh-
jaavia arvoja mihin tahansa näihin teemoihin mitkä ohjaisi sitä pieniläpimittaisen
puun käytettävyyttä?
Asiantuntija	12:38	No se, että ehkä yhtenä jos miettii, että nyt tällä hetkellä se on varmaan aika pal-
jon niin kun markkinahinta, joka ohjaa mutta sitten toisaalta toivoisi, että tulevai-
suudessa olisi yhä enemmän innovatiivisuus ja tavallaan semmoinen niin kun
tämmöinen raaka-ainevalmistusmenetelmä, että pystyttäisi mahdollisimman pai-
kallisesti hyödyntää näitä. Että, sehän olisi niin kun kaikesta hienointa. Se pätee
sekä maatalouteen että metsätalouteen. Että pystyttäisiin niin kun.. oli se sitten
energiaa, oli se sitten tuotteita, mitä tahansa, että mahdollisemman tavallaan te-
hokkaasti paikallisesti saataisi sitä sitä jalostusarvoa tai hyötyä siitä sitä raaka-ai-
neesta niin tuo tulee nyt varmaa tulee siitä mieleen.
Haastattelija	13:29	Itsellä tuli nyt mieleen kun kirjallisuutta olen lukenut ennen haastatteluja niin se
kaskadikäyttöön nyt on sieltä EU:sta lähtöisin eikö näin ole? Niin eli kuinka paljon
sitten se vaikuttaisi tähän tulevaisuuden käyttöön. Pieniläpimittaisen puun
osalta? Koska kuitenkin haluttaisiin, että käytettäisiin muuhun kun siihen polt-
toon
Asiantuntija	13:54	Joo. No mä luulen, että sekin on tuota. Se on sellainen.. no, se kaskadikäyttö on
jo jonkun aikaa näkynyt sekä tuolla YK:n jossain kokouksissa ja sitten niin kun jon-
kun verran tuolla EU:n puolella mutta se koetaan jonkin verran ongelmalliseksi.
Ja siihen varmaan kytkeytyy näitä syitä, että se ei kuitenkaan ole kauhean helppoa
käytännössä se kaskadikäyttö. Että, sitten jos haluttaisi ohjata sitä käyttöä niin
sitten jotenkin pitäisi niin kun miettiä, että ehkä ei näin, että kielletään vaan jo-
tenkin mietittäisiin mitkä voisi olla niitä semmoisia insentiivejä jotka sitten niin
kun mahdollistaisi. Näiden raaka-aineiden käyttöä jossain muualla..
Asiantuntija	14:43	..Ja toisaalta joskus on vähän ristiriidassa nämä tavoitteet että mitä mitä sieltä
EU:sta tulee että.. Uusiutuvan energian määrää kuitenkin pitää kuitenkin koko
ajan lisätä. Ja sitten kuitenkin pidetään ongelmallisena sitä, että puu on niin kuin
yksi niistä uusiutuvan energianlähteistä. Niin tavallaan pitäisi vähän miettiä sitä,
että mitä sitä oikeastaan halutaan ja mihin mihin pyritään, että on näitä erilaisiin
politiikoita on sinne uusiutuvan energian direktiiviin tehty vuosia työtä on pysäy-
tetty valmistelevaan ne kestävyyskriteerit ja sitten toisaalta nyt uusi komissio
keskustelee, että ne pitäisi jo avata vaikka meillä käytännössä Suomessakin on se
tilanne että me ollaan vasta saamassa lainsäädännön toteutukseen että ensi vuo-
den alusta sitä aletaan toteuttaa. Niin tuntuhan se vähän hassulta, että men-
nään tavallaan tämmöistä niin kun lainsäädäntöpyörää tässä. Että, ei edes kerätä
katsoa, että mitä vaikutuksia näillä toimilla on ja sitten jo pyöräytetään uudet

tilalle. Niin vähän kummalliselta se tuntuu ja sitten niin kun metsien näkökulmasta tietysti, että pitäisi olla semmoista niin kun pitkäjänteistä politiikkaa. Että, ei saisi olla niin että sen päivänpolitiikan mukaan hyppii nämä että pitäisi vähän niin kun pystyä näkemään niin kun pitkäjänteisiä tavoitteita. Se itseäni ainakin huolettaa näissä. Että, tuntuu välillä tosi kummallisilta kummallisilta ehdotuksilta nämä, että niin kun muutaman vuoden aikajänteellä muutetaan sitä, että mihin tähdätään. Että totta kai isot asiat niin kun juuri tämä, että nyt biodiversiteettikato ja ilmastonmuutoksen kiihtyminen on tärkeitä asioita, mutta se että ne ei saa jyrätä alleen. Vaikka ne onkin noussut tosi näkyvälle poliittiselle areenalle mutta ne ei saisi jyrätä alleen kaikkea muuta hyvää työtä mitä vuosien mittaan on tehty.

Haastattelija	16:36	No se oli myös aika tyhjentävä vastaus. En siihenkään keksi oikein jatkokysymystä. Mutta niin aika hyvin on käsitelty jo nämä kolme teemaa. Mutta sellainen tuli vielä, ehkä se on tuohon teema ykköseen... En tiedä osaatko siihen vastata mutta... Ehkä kuitenkin tällainen vähän tähän hetkeen pohjautuva kysymys, että mitkä olisivat syyt sille että sitä ei käytä muuhun kuin energiantuotantoon sitä pieniläpimittaista puuta? Tämä ei ehkä ole sun aiheinen kysymys, mutta osaatko siihen vastata?
Asiantuntija	17:20	No mitä nyt jo itse tiedän, mä luulen, että se on kuitenkin niin kuin se markkinahinta, joka sitten ohjaa sitä puun käyttöä, että jos ajatellaan sitä, että se on kuitenkin tavallaan yleensä se on näin jos toimivat markkinat niin se ohjaa. Että, jos siinä ei ole mitään sellaista tekijää, että sinne tavallaan luodaan jotain ohjaavia tekijöitä, mutta se on ainakin se oma käsitys. Että, kyllä se vaan näin on että markkinahinta sitä ohjaa.
Haastattelija	17:49	Eli markkinoiden kautta. Tuota... Sellainen tuli mieleen tuohon teema kolmoseen mitä olen myös lukenut, että jos ajatteli vähän kaukaa hakien sellaista tulevaisuusskenaariota, että kun on biotalousbuumi ja on biojalostamoja, niin näkisitkö sellaista vaihtoehtoa, no ehkä taas markkinoiden kautta, mutta olisi sellaisia pieniä biojalostamoja? Mitkä tekisi vain pieniläpimittaisesta puusta tai olisi lähekkäin näitä biojalostamoja että ei olisi sellaista yhtä isoa niin kun esimerkiksi Äänekoskella.
Asiantuntija	18:34	No sehän olisi tavallaan jos ajattelee, niin se olisi kyllä semmoinen että jos miettii sekä maatalous ja metsäpuolta niin se olisi yhdellä tavalla sellainen ratkaisu, jolla pystyttäisiin tuomaan sitä, että jos se vaan saataisiin kannattavaksi. Että, se on varmaan enemmän niin kun tekniikasta tai niin kun tämänhetkisistä teknisistä ratkaisuista kiinni. Mutta se olisi todella hienoa että samahan ne.. niin kun maataloudessakin monet kysymykset siitä, että esimerkiksi jotain lantaa joudutaan levittämään laajasti johonkin pelloille ja sitten siitä tulee ravinnepäästöjä niin niin kun kyse on lähinnä siitä, ettei ei ole vielä sitä sellaista teknologia jolla sitä lantaa voitaisiin hyödyntää niin kun polttoaineeksi ja niin edespäin. Että, vielä tarvittaisiin niitä harppauksia. Että, se ois ehkä semmoinen että mihin pitäisi saada lisää niin kun tutkimuspanostusta. Että meillä on tietysti nämä isot yritykset jotka tekee jo omassa mittakaavassaan, mutta se että heillä on ne lähtökohdat on ihan erilaiset ja tavoitteetkin ehkä.. Että tämä on varmasti sellainen mihin pitäisi vielä lisää panostaa. Ja sithän se olisi ihan samalla tavallaan.. sehän olisi ihan

semmoinen niin kun poliittisen päätöksenteonkin suunta, että jos tällaista halutaan niin sitten siihen pitäis aidosti panostaa.

Haastattelija 19:42 Joo. No siinäkin oli taas aika hyvä vastaus. Tässä vaiheessa ei oikein ole nyt enempää kysyttävää. (Haastattelu päättyy)